

1885-06-08

Afsender

J. C. Jacobsen

Modtager

Holger Drachmann

Type:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København

Modtagersted:

Tarvis

Arkivplacering:

Det Kongelige Bibliotek

Emneord:

Mæcenvirksomhed

Dokumentindhold

J. C. Jacobsen bekræfter, at han fortsat vil støtte Holger Drachmann økonomisk. Ny scanning afventes.

Transskription

Gl Carlsberg d 8de Juni 1885.

Hr Holger Drachmann.

Tarvis

Deres ærede Skrivelse af 1ste d. M indeholder saa meget, hvortil jeg kunde ønske at knytte forskellige Betragtninger, at jeg frygter for at jeg ikke vil blive færdig dermed, men maa standse paa Halvveien. Jeg vil derfor begynde med Finalen og strax sige, at jeg efter moden Overveielse er kommen til det Resultat, at jeg bør opfylde Deres Anmodning om et Bidrag til at De med den fornødne Ro kan fortsætte Deres Litteraire Virksomhed, samt at jeg ogsaa vil være i Stand til at afsee den nævnte Sum af 3000 Kroner, hvilken jeg skal sende Dem saasnart jeg modtager Underretning om hvorhen den skal adresseres og om den kan sendes i en Bankanvisning paa Wien eller en anden Stad, hvormed de herværende Banker staae i Forbindelse. Til dette Tilsagn maa jeg dog knytte den Anmodning, at De ikke dedicerer det Værk, hvorpaa de arbejder, til mig, samt at det bliver ubekjendt for Alle, at det er mig, der har sendt Dem denne Understøttelse, da saavel dette Skridt fra min Side som Deres fremtidige Virksomhed ellers let kunde komme til at staae i et skjævt Lys. Ligesaa lidt som det kunde falde mig ind at paalægge Dem nogetsomhelst Baand, ligesaa lidt bør der kunne reises nogen Tvivl om, at De herefter arbejder med fuldstændig Frihed. Efter denne Ouverture føler jeg Trang til at besvare Deres aabne og uforbeholdne Henvendelse med en ligesaa

aabenhjertig Meddelelse af Grunden til at jeg har lovet at burde opfylde Deres Ønske. Lad mig da strax tilstaae, at Deres Arbejder i en tidligere Alder have gjort et saa lidet gunstigt Indtryk paa mig, at det har været mig vanskeligt at forvinde det og at jeg derfor aldeles ikke har læst Deres senere Arbejder, selv ikke saadanne som bleve almindeligt roste, ikke alene af Pressen, paa hvis Udtalelser saavel i den ene som i den anden Retning jeg ikke har lagt Vægt, men ogsaa af flere af mine Venner. Af disses Meddelelser har jeg vel faaet det

Indtryk, at der gik en anden Aand gennem Deres senere Arbeider end den, De tidligere bare Præget af, men hvorvidt denne Forandring kun var en Pendulsvingning som snart kunde afløses af en tilbagegaaende, eller om den var en Følge af at selve Tyngdepunctet i Deres aandelige Tilværelse var flyttet og kommen nogenlunde til Hvile, har hidtil forekommet mig tvivlsomt. Jeg haaber at De ikke vil tage det ilde op, naar jeg som en gammel Mand paa 74 Aar tilstaaer at jeg havde Vanskelighed ved at troe paa, at der allerede havde fundet et virkeligt Gjennembrud Sted og at De var kommen til Hvile i Troen paa Gud, paa den christelige Moral, paa Jordelivets Forkrænkelighed og paa det evige Liv hinsides.

Naar man selv i yngre Dage har været hildet i forskellige Illusioner og Vildfarelser og veed hvor megen Tid og hvor stor Anstrengelse det koster at løsrive sig fra skjønne Drømme, f. Ex. om en omtrent ubegrundet "Frihed" for det enkelte Individ eller om den "folkelige Selvrensning, som synes saa naturlig og let, uagtet dens tilfredsstillende Gjennemførelse endnu i hele Verden hører til de uløste Opgaver og naar man veed hvor megen og hvor streng Selvprøvelse der kræves for at tilbagetrænge Egenkjærligheden

i dens forskellige Former og har at søge og finde sit Livs rette Formaal og dermed sin Lykke i Opoffrelse for Samfundet, saa bliver man ganske naturligt en Tvivler, naar der tales om et hurtigt omslag hos Andre. De vil heraf kunne slutte, at det var med ikke ringe Overraskelse at jeg modtog et brev fra Dem og at jeg læste det med et kritisk Blik. Den første Gjennemlæsning rokkede dog saameget ved min forudfattede Mening, at jeg maate læse det flere Gange og ved en gjentagen Prøvelse af Deres aabenhjertige Udtalelser kom jeg efterhaanden til den Erkjendelse, at brevet vidnede om en dybtgaaende Selvkritik, som havde udviklet en alvorlig Villie hos Dem til at blive en ihærdig Sandhedssøger. Nu troer jeg paa denne Deres alvorlige Villie og paa at Deres Energie i Forbindelse med Deres almindeligt erkjendte Bagavelse vil sætte Dem i Stand til at udbrede Sandhedens Lys i vide Kredse til Bedste for Samfundet og derfor anseer jeg det for min Pligt, at bidrage hvad jeg formaaer til at støtte denne Virksomhed.-

Da De ved at omtale de politiske Modsætninger herhjemme benytter de gjængse Udtryk "Høire" og "Venstre" kan jeg ikke undlade at gjøre opmærksom paa at disse Navne ere høist vildledende for Mange, som troe, at Venstremændene ere Demokrater og Høiremændene det

modsatte. Intet er dog falskere, thi Kampem dreier sig for Venstres Side aldeles ikke om Gjennemførelsen af demokratiske Pricipper, men kun om at nogle magtlystne Lykkeriddere ville være Ministre og derfor udbrede taagede Forestillinger om de Herligheder, som de, naar de kom til Magten vile skaffe deres Tilhængere og Hjælpere. Og det saakladte "Høire" har kun som Modsætning til "Venstre" antaget dette Navn. Det er nemlig ikke noget Part i sædvanlig Forstand, da det ikke stræber efter noget for sig selv, men kun som Samfundsborger træde i Karakter for at værne hele Folket mod et enevældigt Herredømme af de egoistiske Førere for Venstre.

Den store Flerhed af "Høire" har, som vor Lovgivning lige siden 1849 viser, heller aldrig modsat sig, men tvertimod understøttet meget demokratiske Forslag, hvorimod det - dog langt fra tilstrækkeligt - har modsat sig egoistiske Forslag til bedste for et enkelt Parti.- Heldigviis har vor Grundlov indført et virkeligt Tokammersystem (det bedste i Europa), som giver alle Klasser af Befolkningen, d.e. hele Folket, lige Ret og Del i Lovgivningen, men udelukker Parlamentarismen og dermed betrygges imod en enkelt Klasses Enevælde. Naar vi desuagtet i de senere Aar have lidt en Del under et enkelt Partis arrige Forsøg paa at hævne sig, fordi det ikke kunde tiltvinge sig Magten, da skyldes dette ene og alene den altfor vidt drevne Godmodighed og Mangel paa Energi baade hos Regjeringen og de Konservative, som af lutter Fredsommelighed have fundet sig i mange Overgreb og dermed givet Agitatorene Vind i Seilene og bestyrket dem i den Indbildning at de kunde tage Magten med Storm. Denne Boble er nu bristet d 1st April og dermed er Fortryllesen hævet. Agitatorenes Afmagt kan nu ikke længere fordølges og dermed vil deres Rolle snart være udspillet. Dette ville de næste, ordinaire Folketingsvalg sikkert lægge for Dagen. Jeg har i øvrigt ikke betragtet Situationen i de senere Aar med saa stor Uro og Utaalmodighed som mange Andre, thi hvorledes kunde man vente at et Folk, som i politisk Forstand var aldeles umodent, ja, reent ud sagt, Børn, Strax skulde forstaae at benytte en udstakt politisk Myndighed paa rette Maade ? Det har jo intet af de europæiske Folk, som siden den franske Revolution have faaet frie Forfatninger, endnu ... Jeg troer derfor paa en lykkelig Fremtid for Danmark, om jeg end ikke oplever den.

Med Høiagtelse Deres ærbødige

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

J. C. Jacobsen

Gt Carlsberg d 8de Juni 1885

Jr Helget Orackmann.

Paris.

Deres uerds Kvenitje af 1de d. M. indsejdes her
meget, saar det jeg kunde ønske at bygge forskellige betragninger,
at jeg foreslår her at jeg ikke vil blive færdig dermed, da der er
større og mere. Jeg vil derfor begynde med den anden og
derfor se, at jeg alligevel den Omkostning er sammen med det
fulde, at jeg har opgjort Deres Omkostning om et bidrag
til at de med den foreslår. De har fastsatte Deres Oprettelse
Nærhedsforhold, samt at jeg ogsaa vil være i stand til at affin-
den uanset om af 3000 kroner, hvilket jeg skal sende Deres
foranstaltning jeg modtager den betragning om ganske den sel-
atrosion af om den den sendt i en Omkostning om
Wien eller en anden Stad, sommed de foreslår den
her i Tyskland. Til dette vil jeg ogsaa bygge
den Omkostning, at de ikke vil være det Kvant, saar den
arbejdet, til mig, samt at det bliver indlydende for alle,
at det er mig, det har sendt den om den betragning, der
samt dette Kvant for mig selv som Deres foreslår det.
Samt alle det kunde sammen til at staa i et stort Lyd.
Ligeledes som det kunde faldt mig ind at bygge den
meget samfaldt Caand, ligeledes har det samme vil det
meget om, at de foreslår arbejdet med fuldstandig
Lyd.

Eller den Omkostning som jeg foreslår til at bygge
deres uerds og indsejdes den om den med en ligeledes

atkeppindig Meddelelse af Gensiden til et jeg som lovd at
kunne oplyste Dets Pakt. Lad mig da først hilsen, at
Dets Arbejdet i en ledigem Alder som gjæst at som ledet
gjenstigt Indtægt paa mig, at det som nuværende mig uanfækt
at forvante til og at jeg trodes attilis ikke jeg kost Dets
sammes Arbejdet, selv ikke saadanne som alle almindelig
værdi, ikke alle af jorden, som sandt tilhælder som i den
and som i den anden delning jeg ikke jeg kost Alene, men ogsaa
af flere af mine Næver. At Dets Meddelelse som jeg nu
faar det Indtægt, at det vil en anden Aand og en anden Dood
sammes Arbejdet end den, at liden have foragte af, men
sammes den som Dets andring den som en sandt/indgæng som
samt liden afsted af en tilbagegaaende, eller om den som en
Lige af at selve Gjæstgjæstet i Dets andlige Ophold
nu stillet og som en ugentende til fide, som liden som
sammes mig liden. Jeg forder at de ikke vil lade det
ikke og, naar jeg som en gammel Mand som Dets liden
at jeg sandt hængseligt med at liden, at det alle sandt
samt til at antallet Gjæstgjæstet det og at de som liden
lig fide i: Fraan som Gud, som den kristelige Moral, som
samt til det Indtægt og som det enige Liden liden.
Naar man selv i yngre Dage som nuværende Liden: forkyllig
Udvalget og Hilsen og med som mig en Liden som
samt Ophængigt til Liden at liden sig som liden
sammes, som en en anden indgængigt "Liden" som
det enkelte liden eller om den "folkelige Indgængigt"
samt som som naturligt og liden, i liden den liden liden
Gjæstgjæstet end i liden liden som liden liden liden
Ophængigt og naar man med som mig en som liden
Indgængigt den som som et tilbagegængigt (Gjæstgjæstet)

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

i det forlyttelige Tænk og for et søge og finde sit Livs rette
Løsemaal og troen på sin Lykke i Opoffrelse for Samfundet, som bliver
en ganske ualmindelig en Trøst, som det taler om at findes Omslag
for Anden. De mit Jersaf Læser skulde, at det var med de mange
Omskiftelse at jeg ventede et Brev for Dem og at jeg lod det med et
briligt Brev. Den første Opmerksomhed var nok den dag saameget
med min forlyttelige Mening, at jeg maatte lade det være Gænge
og mit en gjentagen frivillig af Drott aabensforlige Utkaldet Dem
jeg efter saantom til den Gylindelt, at Brevet midt om en
forlyttelig Brevbriligt, som ja det indtil en almindelig Skille for Dem
til at blive en i fortig Brevbriligt. - Den første jeg var dem
drott almindelig Skille var jeg at Drott Curiozi i Drottindelt med
drott almindelig vilgende Brevbriligt mit fette Dem. Naad til et
indbragt Brevbriligt Lige i mit Læser til det for Samfundet
og derfor udfør jeg det for min Skilt, et Læser som jeg saameget
til at lade dem Brevbriligt.

Da der var et andet de gale til den Skudningens Jerspremer
hængende de gjængende Brevbriligt "Jævre" og "Næsten" som jeg ikke ventede at
gjøre og uventet som jeg et dille. Naam om fæst til et Læser for Mængde,
samt loen, at Brevbriligt er den almindelig og Jævremantra
det medfæst. Det er dog fæst, til Dænger Drott sig for
Næsten det almindelig alle om Opmerksomhed af den almindelig
Jævremantra, som den om et ugle magtlystus Lykke til den vilde
nær Minister og derfor indbragt længe Læser til den om de
Jævremantra, som de, naar de lare til Mængde vilde fæst drott
Eufanger og Jævremantra. Og det fæst alle Jævremantra som den som Naad
fæsting til Næsten udfør til den Naam. Det er uventet alle
uventet fæst i fæstmantra Læser, da det alle fæst efter uventet
for sig selv, som den som Samfundet længe lare i Naam
for et naam fæst fæst med et uventet Jævremantra af
de agtlystus Læser for Næsten.

